

VESZPRÉMI EGYETEMI BARLANGKUTATÓ EGYESÜLET

8200 Veszprém Jutasi út 59/ 8. 7/19.

tel: 70/3828-595

Tárgy: kutatási jelentés

Balatoni Nemzeti Park Igazgatósága

8229 Csopak, Kossuth u. 16.

Korbély Barnabás
barlangtani felügyelő

Kutatási jelentés

A Veszprémi Egyetemi Barlangkutató Egyesület Szentgáli-kőlikben 2005-ben végzett munkájáról

A tárgyév során a barlang kutatását szervezett kutatóhétvégék során valamint a hetedik alkalommal szervezett nyári táborunkban végeztük. Egyesületünk a Szentgáli-kőlik kutatási engedélyével 2000 óta rendelkezik (eng.sz. 661/2000.), melyet ez év januárjában újabb 5 évre meghosszabbította az illetékes természetvédelmi hatóság. A nyári tábor szervezéséhez és a hatékony munkavégzéshez szükséges anyagi feltételeket az egyesület táborszervezésre elkülönített költségvetése, valamint **Szentgál Község Önkormányzatának** anyagi támogatása biztosította. Munkánkat nagyban segítette a **Szentgál Község Önkormányzata** által rendelkezésünkre bocsátott állandó kutatóház.

A Szentgáli-kőlik Szentgál községtől DK-re, 1 km távolságban, a Mecsek-hegy Ny-i lejtőjén nyílik 380m tengerszint feletti magasságban. A barlang járatai az ún. átmeneti meszes dolomitrétegek tektonikus repedésrendszerében a keveredő karsztvizek zónájában alakultak ki. A barlang morfológiai képének meghatározó elemei a keskeny és magas hasadékok, folyosók. Ahol ezek keresztezik egymást, ott termek alakultak ki. A termek falait több helyen cseppkőképződmények díszítik, melyek közül legérdekesebbek a heliktitek. A 2002. évi nyári kutatótáborban kb. 40 méternyi új járatot sikerült feltárni. A Veszprémi Egyetemi Barlangkutató Egyesület által feltárt új részekkel a barlang hossza meghaladta a 300 métert. A barlang eddig feltárt részei azt mutatják, hogy a járatokat kitöltő agyagos üledékek mögött újabb, viszonylag nagy térfogatú üregek lehetnek. Ezt bizonyítják az egyesület által feltárt új részek is. A

kutatócsoport az üledék vizsgálatával és további célirányos kitermelésével igyekszik újabb járatokat feltárni.

A Szengáli-kőlikban a nyári kutatótábor első napján augusztus 20-án sikerült továbbjutni. A barlang bejárat közeli Nagy-terméből Déli irányban szinte véletlenszerűen, néhány órás bontás után egy új eddig még ismeretlen cseppköves hasadékba jutottunk, melyből egy szükületen átmászva még aznap mintegy 50 méter hosszúságban tárultak fel képződményekben gazdag járatok. Augusztus 24-én egy újabb, kb. **3x8 méter** méretű termet sikerült feltárni. A tábort követő héten, augusztus 30-án az egyik végpontot megbontva egy újabb az előzőhöz hasonló, cseppköves terem tárult fel, melyből egy szükület átbontásával még egy kis terem nyílt meg.

Az újonnan feltárt részeken oldásos hasadékok, valamint boltozatos kis termek labirintusszerűen váltják egymást. A járatok falait gazdagon borítják a borsókó-képződmények és a cseppkőlefolyások, melyek több helyen tetarata-tavacszkákban folytatódnak, melyekben nem ritka az **1 cm** átmérőt is elérő barlangi gyöngy. Függő-, álló- és szalma-cseppkövek, valamint heliktitek és hegyitejes falfelületek is akadnak szép számmal. A tábor során véséssel kitágítottuk az új részekbe vezető szükületet, továbbá a járattalpat alkotó kötörmelék kitermelésével tettük járhatóvá az odavezető járatokat.

A feltárt új járatok hossza meghaladja a **100 métert**. Az új szakaszok végpontjain a további bontási helyek nagyon biztatóak. A munkát az év végéig a feltárt járatok térképezésével folytattuk.

Átjáró az új részekbe a „Tű foka”

Cseppkőlefolyás

Cseppkőlefolyással bevont falrészlet

Tetaráta tavacskák barlangi gyöngyökkel

A tábor során a barlang legmélyebb pontján is folytattuk az üledék kitermelését. A kitermelést kézi munkával, a felszínre szállítást a barlangba épített drótkötélpályák és függőleges kötélpályák segítségével végeztük. Az üledék lazítását kéziszerszámokkal, a nagyobb kövek szétbontását nagykalapáccsal és vésőgéppel végeztük. Legnehezebb munka a csörlőzés a bejáratú aknában, valamint a végponti bontás volt. A vödör a legmélyebb pontról elindulva 10 átakasztással került a felszínre. A rendszer működtetéséhez minimum 13 főre volt szükség, mely sajnos csak a hétvégi napokon állt rendelkezésre. Naponta 1 köbméter törmelék került kitermelésre mintegy negyven méter mélységből. A kitermelt üledéket továbbra is a korábbi depón helyeztük el. A barlang legmélyebb pontján ásott kb. 8 méter mélységű kutatóaknából északi irányban, vízszintesen indított járatot ástunk tovább, melynek vége mintegy 6 méter után szálkőben elszűkült. Sajnos a tábor alatt a legmélyebb végponton nem sikerült újabb járatokat feltárni. Ezen a bontási helyen a nagy létszám igény miatt a kutatást valószínűleg csak a következő nyári táborban tudjuk folytatni.

Tisztelettel:

Schäfer István
elnök

Veszprém, 2006. február 12.

VESZPRÉMI EGYETEMI BARLANGKUTATÓ EGYESÜLET

8200 Veszprém Jutasi út 59/ 8. 7/19.

tel: 70/3828-595

Tárgy: kutatási jelentés

DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

1021 Budapest Hűvösvölgyi út 52.
Juhász Márton

ÉRKEZETT		Budapesti	
Beérkezési időpontja:	2006 FEBR 17	Mellékletek:	
Kutatási könyv sorszáma:		alsó címe:	890/2006
Eldírt száma:	4267/2005	Ugyaság:	Juhász M.

Kutatási jelentés

A Veszprémi Egyetemi Barlangkutató Egyesület Dült-kúti-völgyi-víznyelőben 2005-ben végzett munkájáról

A Szakáll-nyiladéki-barlang közelében található karsztobjektum kutatását a Bakonyi Barlangkutató Egyesületek Szövetsége 2002-ig végezte. A feltáró kutatás során sikerült lejutni az omladékszűrésre, ahol légrések mutatkoztak. Az egyik oldalon sikerült megtalálni a szalkőfalat is. A további kutatás a szalkőfal mentén képzelhető el. A kitermelt anyag a töböroldalban biztonságosan elhelyezhető.

A tárgyévben ebben a barlangban két alkalommal végeztünk feltáró munkát. A feltárást a kutatóakna ácsolatának kijáratával kellett kezdenünk. Az akna mélypontján kb. 1 métert süllyesztettünk, ahol a kövek között továbbra is üregesedés figyelhető meg. A kövek között cseppkőkérgeket is találtunk. A kitermelt anyagot a töböroldalban deponáltuk.

Tisztelettel:

Schäfer István
elnök

Veszprém, 2006. február 12.

VESZPRÉMI EGYETEMI BARLANGKUTATÓ EGYESÜLET

8200 Veszprém Jutasi út 59/ 8. 7/19.

tel: 70/3828-595

Tárgy: kutatási jelentés

DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

1021 Budapest Hűvösvölgyi út 52.
Juhász Márton

Kutatási jelentés

A Veszprémi Egyetemi Barlangkutató Egyesület Szakáll-nyiladéki-barlangban 2005-ben végzett munkájáról

Az 1999-ben felfedezett Szakáll-nyiladéki karsztobjektum az Alba Regia Barlangkutató Csoport Évkönyvében került ismertetésre. Azóta előkerült az alatta húzódó barlang is. A mélyedés alján botot lehetett ledugni és a meleg időben hűvös levegő áramlott ki. Pár órai munkával sikerült a lefelé vezető járatot szabaddá tenni. Egy 15 méter mély omladékos barlang vált ekkor ismertté. Alját csak kövekből álló álfenék alkotja, ahonnan jól érezhető huzat jön. Innen elvileg 280 m mélységű aknarendszer nyílhat meg, a karsztvízszint ugyanis ennyivel van lejjebb. A közettani adottságokban sem várható változás akár 1000 méter mélységig sem, ugyanis a Dunántúli-középhegység felső-triász karbonát platformja nagy vastagságú, egységes és homogén. Az omlásveszély elhárítása miatt az álfenék eltávolítására még nem jutott idő. Bejáratát sikerült véglegesen biztosítani a beomlás ellen. A barlang jelenleg ismert szakasza és a várható folytatás a Fődolomitban alakult ki a beszivárgó és befolyó víz korróziója révén töréses zóna mentén. A bejárat rész egymásnak támaszkodó nagy kőtömbök közt húzódik, de lejjebb már korrodált szalkőfalak látszanak. Itt a csipkésre oldott felületeken jól látszik a Fődolomit Loferciklusos felépítése. Különösen szépek az algagyepes szintek. A barlang képződményeit 10 centiméteres függőcseppkövek és cseppkőbekéregzés alkotják.

A tárgyévben ebben a barlangban nem végeztünk feltáró munkát.

Tisztelettel:

Schäfer István
elnök

Veszprém, 2006. február 12.